

Franckesche Stiftungen zu Halle

Počet z wjry a z včenj y náboženstwj Křesťanského / neygasněgssjmu, a neymocněgssjmu, Řjmskému, Vherskému, a Českému eč. Králi, Ferdynandowi: od ...

[Ivančice], 1574

Patnáctý Artykul

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

[urn:nbn:de:gbv:ha33-1-228962](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:gbv:ha33-1-228962)

o Křicích Křystových. 211
nevžívali podle zámýslůw lid-
ských / a nebo podle vůle a ná-
chylnosti své: (neb tu Křic bla-
dýwá:) Aby se na nich nenaplni-
lo, to což powědino gest k nim
od Boha skrze Proroka řkau-
cyho; K wám gest rozkaz ten-
to o Kněží / gestli že neposlecha-
nete / a nepřipustíte toho k srdcy
abyšste dali sláwu jménu mé-
mu, prawj Pán zástupůw / po-
šli zlořečenstwj na wás / a bu-
du zlořečiti žehnáním wáším /
gakož sem již y zlořečil jim. Mat. 23

Patnáctý Ar

tykul.

O ij.

o přj

o Případných věcech
a neb o Vstanowených, řádých, ob-
yčejích a Ceremoniích Církwě :
y o Swobodě Křesťanstvé.

S věcech pří-
padných / vsta-
nowených lid-
ských / řádých a
obyčejích do-
brých, včj. že sau menší, a mén-
ně potřební / než darové služeb-
ní / ano pro služebné a pomoc-
gim zřízeny a vstawowány bý-
wají: a wssak w lidu Křesťan-
ském mají držání a ostržhání
býti / při obecném a Křesťan-
ském náboženství, a w společ-
ném obcowání: podle všem
swatého Pawla křaucyho ;
wše

Wšecko slusně a podle řádu. 2 Kor. 14 g
ať se děje mezy wami. A má-
lo wyssě; Neníť Bůh půwod
různice (neb neřádu) ale po-
řoge.

A wšak dohládagj/že w tom-
to obmezení a mje zachowa-
wati ge slusj; Aby za podsta-
ně k spasení držáni nebyli / a za
službu nebo poctu Boží gjm
zřízenau bez wyminky: lidských
swědomj, wjc než přikázanj Bo-
ží, aby newázali/před nimi ne-
předčili: ale pro dobré toliko
poctivosti a řádu držáni byli/
a swobody Křesťanské Kry-
stowa ducha a wjry nerusili /
lasky nekazyli. 1 Petr. 2: 6
A zase / aby
za zasterau swobody Křesťan-
ské/žádný z řádůw pobožných,

U iij.

do

dobře slaužících, se newytahowa-
wal.

Nijnj se pak swoboda Kře-
stánská prwotně; Oswoboze-
nj strze Krysta od *služby hři-
cha: a kládky *Zákona y gha-
geho. Potom přigetj *Du-
cha swobodné wúle synůw Bo-
žich: Aby milostně skutky wja-
ry k Bohu a lastky k bližnjm na-
wracowal/a zákonem lastky,
dobrowolně raděgi nežli z mu-
ssemj wázán byl. Potom;
Nebyti swědomjím zawázánj
k žádným zákonům lidským za-
rowen gačo (owšem wyšše
nežli) k přikázánjím Božjím:
a nedati sobě gimi ceychowati
swědomj.

Pročež wj; že žádnj rado-
wě

*Jan. 8. d.

Rim. 6. c.

Galat. 5. a.

† Galat. 3. b.

Rim. 8. a.

† Rut. 15. b.

† Zalm. 50. c.

110. b

Rim. 8. d.

2 Tym. 1. b.

Jakub. 1. d.

1 Tym. 4. a.

wé a obyčegowé lidstij kterěžby
 koli čest a slawu Pána Krysta
 y milost geho zastěňowali, neb
 odgymali/lid od prawé geho či-
 sté wjry odwodili/a fratce, pro
 kterěžby se přikázani Božstá ru-
 ssila, opauštěla, anebo zmen-
 šňowala / a slovo Boží se w
 swé čistotě a prawdě nevžíwa-
 lo: že žádnij ti nemagj nikoli
 držáni, a zachowáwáni byti /
 ale wtiskáni. Nebo Pán Kry-
 stus ony židowské faryzee a
 mistry/pro takowá ustanowe-
 ni a rady y ostriháni gich, přis-
 ně trestal/ika; Dobře o wás
 pokrytcých prorokował Izai-
 as: gaťož psáno gest; Lid tento
 rty mne ctj/srdce pať gegich da-
 leťo gest o demne: ale nadar-

Mat 7 6.

Izaiáš 29 6.

O iij.

moť

Kolof 2. 6.

Disti. II
capite.
Consue.
Item Distinct.
8.

moť mne ctj, vćce vćemj kteráz-
to negsau než vstanowenj lid-
ská. Nebo opustiwosse přikáza-
nj Boží, držíte vstanowenj lid-
ská. A swatý Pawel od takó-
wých nálezků wystřihá řka ;
Hleďtež aťby was někdo neo-
blaupil, maudrosti swěta a mar-
ným zklamáním / vše podle v-
stanowenj lidských / podle ži-
volů swěta / a ne podle Krysta.
Otom také w práwích ducho-
wních takto stogi psano; Oby
čeg chwalíme : wssak ten, kte-
ryby seznán byl, žeby proti
Křesťanské wšře nebyl.
Protož Kněží nášši tomu
vćj / aby toliko ti řadowé a oby-
čegowé dobrj zachowáwání
byli / kterjžby w lidu Křesťan-
ském

ském wzdelawali gedinau praz-
wau wjru a poctu Boží y swor-
nost, lastu a pokoj prawe Kře-
stanský: pak buďte takowa v-
stanoweni od Biskupů/ sněmů
Cyrkewnich / y odkohožkoli
poslá neb ustanowená/ aby so-
bě lid wěrný tím nic nepřekážel:
ale gich poněwadž dobrý saui, k
dobrému vžíwal/ na Boží wě-
cy wždy wětšj a přednějšj zře-
ni mage/ a toho se přepilně strě-
ha/ aby gimi od lepšjich a začla-
dnějšjich wěcy odweden nebyl.
Neboť wěcy Boží a spasení,
wssudy napřed státi před lidský
mi magj/ a člověk w swědomi
swém gimi samými wázán bý-
ti má. Nebo y sám Pán Kry-
stus staršjim Židowským, usta-

O v.

no-

Mat. 23. c.
 Luk. 11. f.
 Dze. 6. b.
 Mat. 12. a.
 8. b.

nowenij swá před přikázání Bo-
 ži stawějícím, zúřiwě domlau-
 wati ráciš, řka; Opaussťte to
 což težšihó gest w Žakóně / to-
 tiž saúd a miłosrdenostj a wěr-
 nost : tyto wěcy měli ste činiti /
 a o něch neopausšťeti.

Gaťoť pať y w nás, mnozy
 starobyli obyčegowé, podnes se
 zachowáwagi / počudž možné
 gest: gaťo někteří postowé / dno-
 wé swáteční / gitřné / nespory /
 Neděle / hody a slawnosti skut-
 kůw Krystowych / narození /
 vmučení / wzkrissenj řc. Také
 y památky swatých / gaťo, pan-
 ny Marye / Apóstolůw / y gi-
 ných / zwláště o kterýchž se
 zmínka činj w Žakóně Páně : a
 to wšše pro slovo a počtu Bo-
 ži

ſi. A ac ne wſſech obyčejů
 ſarowen s ginyimi zachowa-
 wawagi a drži (gakož geſt pař
 y nemožné, wſſudy w Křeřtan-
 ſtwu gednoſtegné řády a oby-
 čege neb Ceremonie miji, a zas-
 chowawati;) wſſať proto řá-
 dnému dobrému a pobožnému
 řádu ſe neprotiwí aniž wmyſla
 protiwiti ſe, a ſkrze to roztržeť
 činiti, magj / byť pař někteří y
 newelmi potřební byli / ědyžby
 gediné proti Pánu Bohu a po-
 ctě geho nebyli / a wjry w Kry-
 ſta Gežiſſe (genž ſama oſpra-
 wedlnuže) nevmenſſowali.

Ačkoli wč; že mnohými
 zbytečnými a obtěžujícími vs-
 tawenimi / podobně gaťo pod
 řádkem Mogžiſſowým by-
 ſo

lo / nespusti lidj obteřowati.
 Neb Aposstole toho zbrano-
 wali: Gařoř swaty Petr o nich
 k některým řekl; Proč poķauš-
 te Boha / chtějce wzložiti gho
 na hrdlo Vcedlnjřkůw. A swa-
 ty Pawel; Nezapleteyteř se
 zpět w gho služebnosti. Nebo
 Pán Krystus pro ně w Žako-
 ně vćeným twrdě mluwil, řka;
 A wám w Žakoně vćeným bě-
 da / neb obteřujete lidi břeme-
 ny nesnesytedlnými.

Takě včj znati; ře ustanow-
 wenj lidřřá, nemagj mjeti wěc-
 něho a nepřestupitedlněho Žá-
 kona: ale ře, gařoř od lidj z hod-
 ných přjcin se ustanowugj / ta-
 řeř z hodných přjcin ruffena a
 meněna byti mohou bezewřeř-
 ho.

Skut. 15. c.

Galat. 5. c.

Lut. 11. f.

ho hřichu : y podle příkladu
 Aposstolského / krejšto vstano
 wenj staršich přestupowali /
 když nevmityma rukama ge-
 di / s ginyimi se nepostili: wšak
 proto w tom bez hřichu byli.

Mat. 15. 2.

Mar. 7. 2.

Těž y podle příkladu prwotnj
 Cyrkwe swaté / gjšto Apossto-
 lé y sewšim sněmem skrze Du-
 cha swatého příkazanj wydali /
 aby se zdržowali od obětowa-
 něho modlám, a od krwe, a od
 wdáweného. A wšak, když ty
 přjiny, proč to vstanowenij by-
 lo, pomínuly / také y to příkaza-
 nj Aposstolské pomínulo. Při-
 čemž na pohorššeni lidí zlych
 nespšš dbáti. Gakož Pán dī ;
 Nechte gich : wšidcowěť sau-
 slepi, slepých. A zase, slušš se
 pil-

Eut. 15. 2.

Mat. 15. 6.

Mat. 18. a.
Mar. 9. f.
Luk. 17. a.

pilně střicy / aby nebylo dáwáno pohoršsení malickým / skrze wšetecné a hříšné vžíwání swobody: Neb y to Pán dís: Běda člověku skrze něhož přichází pohoršsení.

Včj také přitom y tomuto: Gestližeby gacy rozdílowé neškodni při řádích, obyčejích neb Ceremonijch zewnitřních, w Církwech neb w Šborích Křesťanských nalezeni byli / aby se proto gedni na druhých nehoršili / ani se wespolek potupowali / owšem rot a sekt pro ně nečinili: poněwadž nikdy wšsudy gednostegni w Církwí nebywali / a do dnešního dne negsai. Gaťoť pak y w Dětřetě otom se prawj takto: Wít swa

ſwata Kriſtá Cyrkeu, že nic
negſau ku překážce ſpaſení wě-
řicých, rozdiſli obyčegowé / po
dlé miſta a času / kdýž gediné ne-
gſau na odpor Piſmu ſwatě-
mu.

Alle že každému wěr-
nému ſluſſi na tom doſti miſti /
a ſwědomi ſvé tím pokogiti /
kdýžby Křeſtané gednoho du-
cha Kryſtowa měli / a gedno-
ſtegneho ſmyſla geho prawě-
ho ſe přidrželi při těch wſſech
wěcech.

Nebo kdož toho
Ducha Kryſtowa nemá / tené
není Kryſtů : (gakož Apoſtol
ſwědčí) byt on pak gake koli Ce-
remonye, nebo řády zachová-
wal.

Protož kteříž gſau
Kryſtowi / dlužni gſau w tačo-
wých wěcech, gakožto gedno-
ho

Disti. 12.

Capite,

Scit ſan.

1 Kor. 13. a.

ho těla audowé, wespolek se
snáseti w lásce / bez nž nic pla
tno není / podle všem Apošto
lského.

Šestnáctý

Artykul.

o Wrchnosti a neb mo
cy světa.

Šestnácté
vš z písem swa
tých; že wrch
nost a neb moc
světa tohoto,
gest od Pána Boha zřízená / a
od něho pochází / geho také
moc